

TASVIRIY SAN'AT YO'NALISHI TALABALARINI AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ORQALI O'QITISH USULLARI

Omonov Davronbek Alisher o'g'li

Farg'ona Davlat Universiteti Tasviriy san'at kafedrası o'qituvchisi

E-mail: Omonovdavronbek2022@mail.com

ANNOTATSIYA

Maqolada oliy ta'lim tizimida innovatsion faoliyatni axborot texnologiyalar bilan boshqarishga e'tibor qaratilgan. Mazkur o'zgarishlar oliy ta'lim muassasalarining strategik yo'nalishiga hamda innovatsion faoliyatni faol amalga oshirishga ta'sir ko'rsatishi asoslab berilgan.

***Kalit so'zlar:** oliy ta'lim tizimi, intensiv, axborot-kommunikatsiya texnologiya, innovatsiya, strategiya, kompyuter texnologiya.*

АННОТАЦИЯ

Статья посвящена управлению инновационной деятельностью в системе высшего образования с помощью информационных технологий. Утверждается, что эти изменения повлияют на стратегическую направленность вузов и активную реализацию инновационной деятельности.

***Ключевые слова:** система высшего образования, интенсив, информационно-коммуникационные технологии, инновации, стратегия, компьютерные технологии.*

ABSTRACT

The article is devoted to the management of innovative activities in the higher education system using information technology. It is argued that these changes will affect the strategic focus of universities and the active implementation of innovative activities.

***Key words:** higher education system, intensive, information and communication technology, innovation, strategy, computer technology.*

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 21 apreldagi PQ-4688- son qarorida "Tasviriy va amaliy san'at sohalarida milliy merosimizni tiklash, Kamoliddin Behzodning boy ijodiy merosini xalqimizga to'la yetkazish, soha rivojiga katta hissa qo'shgan atoqli rassom va xalq ustalari xotirasini abadiylashtirish, ijodiy yo'nalishda oliy o'quv yurtidan keyingi ta'limni tashkil etish, kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish hamda mamlakatimizda tasviriy va amaliy san'at

hamda dizayn sohasi samaradorligini yanada oshirish maqsadida” uch punktda keng ko‘lamli ishlarni amalga oshirish, ijrosini ta’minlash belgilab berildi.

Muhokama va natijalar. Zamonaviy darsliklar, o‘quv-metodik qo‘llanmalar va materiallar tayyorlash, pedagog kadrlar hamda iqtidorli o‘quvchilarni rag‘batlantirish.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Tasviriy va amaliy san’at asarlarining badiiy va ma’naviy saviyasini oshirish, ko‘rgazmalar faoliyatini yanada rivojlantirish, Badiiy akademiyaning moddiy ta’minotini kuchaytirish.

Tasviriy va amaliy san’at hamda dizayn sohalarida kadrlar tayyorlash va ularning malakasini oshirish kabi asosiy yo‘nalishlarda vazifalar ijrosi muddati bilan belgilab berildi. Shu bilan bir qatorda tizimli rivojlanish ehtimoliy mutaxassislarini tarbiyalash kutilgan natija bermaydi.

Asosan mavzuni dolzarbligi shundaki bugungi kunda adabiyotlar va dars o‘tish metodlari odatiy an’anaviy metodlari samarasizday ko‘rinmoqda. Davlat rahbarining san’atga bo‘lgan e’tibori tufayli oliy ta’lim muassasalarida yangi zamonaviy yo‘nalishlar ochilgan bo‘lsada yetuk kadrlar bilan ta’minlashda bir qator kamchiliklarimiz mavjud. Bu kabi kamchiliklarni barataraf etish pedagog kadrlarni sifatini va raqobat bardoshligini oshirish kerakligini talab etadi. Oliy ta’lim tasviriy san’at yo‘nalishi talabalarini o‘qitishda ta’limning masofaviy va an’anaviy metodlaridan, bir vaqtni o‘zida amaliyotda qo‘llash mumkin. Buning uchun albatta professor o‘qituvchilarning va talabalarining fikrini ham inobatga olish maqsadga muvofiq bo‘ladi. Talabalarining kunlik yuklamasi ikki yoki uch juftlik dars mashg‘uloti mobaynida mutaxassislik hamda gumanitar fanlarni o‘zlashtirish ko‘rsatkichini o‘rganish va tahlil qilish kerak bo‘ladi.

Asr vabosi sifatida insoniyatga og‘ir kulfat keltirgan COVID19 pandemiyasi, ayrim sohalarni majburiy tarzda rivojlanishiga sabab ham bo‘ldi. Asosan virtual olamda o‘z aro muloqot, dars mashg‘ulotlari yoki shunga o‘xshash jarayonlar rivojlantirib, shakllanishiga erishildi. Oliy ta’limda dars mashg‘ulotlarini masofaviy tashkil etilganligi talabalar, professor o‘qituvchilarida malaka va ko‘nikmalarni shakllantirdi. Bu jarayondagi amaliyotdan yangi g‘oyalarni qo‘llash mumkinligi ko‘rina boshladi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 21 apreldagi qarorda tasviriy san’atga bo‘lgan e’tibor tufayli e’tiborsiz qolgan ayrim jabhalar faoliyati yangidan shakllandi. Bu qaror o‘z vaqtida amalga oshirildi. (1)

Talaba va professor o‘qituvchi uchun ikki yo‘nalishda masofaviy ta’limda samarali natijalarga erishish muki ekanligi haqida Barreda Ramirez o‘zining ilmiy

maqolasida keltirgan. (2)

Maqolada Rossiya Federatsiyasida tarixdan rivojlangan badiiy talimning turli konsepsiyalarining mohiyati va mazmuni ochib berilgan. Turli tushunchalar nazariyasida tasviriy san'atni o'qitishda yondoshuvlardagi farqni tavsiflaydi. (3)

Tasviriy san'atni o'qitishda AKT ni qo'llash va uning yutuqlari haqida va Aktni qo'llash bilan zamonaviy san'atda talabning malakava ko'nikmalarini rivojlantirish haqida ilmiy qarashlari keltirilgan. (4)

Oliy ta'limni AKT bilan qamrash jarayonlari amalga oshirildi. Bu jarayon foiz hisobida oshib bormoqda. Ta'lim sohalarining yo'nalishlarida virtual olamda ishlash va natijaga erish imkoniyatlari kengaytirishga qaratilgan. Yangi innovatsion g'oyalar taklifi qabul qilinib, joriy qilish taklifi berilgan. Masofaviy va an'anaviy darslarni tashkil qilish samarasini qo'llash ijobiy natijalar keltrishi ochiq berildi. Maqsad shiddat bilan rivojlanayotgan bu jarayonda talabalarda bilim darajasini oshirish kengroq imkoniyatlari keltirgan.

Dars mashg'ulotlarining amaliy qismi auditoriyada, ma'ruza qismlari masofaviy chat mashg'ulot, veb mashg'ulot, telekonferentsiya kabi turlaridan tashkil etish ko'proq natijaga olib keladi. Rivojlanishning jadal bosqichlarida talabalar ham zamonga moslashgan va ularni diqqatini jalb qilish professor o'qituvchidan ko'p mahorat talab qiladi. Shuning uchun ham talabning asosiy foydali ish quvvatini amaliy qismga jalb qilish jismoniy quvvati bilan maqsadga erishish imkoniyatini oshiradi. Dars mashg'ulotlari tasviriy san'atda amaliy qismi bilan ko'proq shakllangan bo'lganligi ayni maqsadga erishishning asosini tashkil qiladi. Ma'ruza mashg'ulotlarida esa bu jarayon talabada mustaqil ravishda internet tizimida ishlash imkoniyatini beradi. Xususan mavzuda keltirilgan ijodkorni virtual muzeylardagi asarlarini ko'rish va uni tahlil qilish imkoniyati bo'ladi. Bu bilan virtual kutubxonalar faoliyati ham jonlanib ma'lumotlar almashinuvi rivojlanadi.

Masalan talabning kun tartibidan foydalanishi imkoniyatini tahlil qilib ko'rsak Tabiatan inson tong vaqtdan boshlab kuning birinchi yarimiga qadar faol aqliy mehnatga bardoshli bo'ladi. Biz bu vaqtda dars mashg'ulotimizning xarakteri va murakkabligidan kelib chiqib ma'ruza qismin masofaviy tashkil etsak maqsadli bo'ladi. Fanga oid test, golssariy savollar to'plami va umuman ta'lim metodlaridan foydalanish virtual dars mashg'ulotlarida qulay. Oliy ta'lim muassasasiga kelish vaqti soat 11:30 ni tashkil qilish va bu vaqtga qadar ertalabki soat 7:00 yoki 7:30 dan ma'ruza mashg'ulotlarini tashkillansa talabada auditoriyadagi talabalar bilan muloqotda bo'lmaydi uning fikri chalg'imasligi oldi olinardi. Amaliy mashg'ulotlarni OTM da jamoa bo'lib ishlash metodi talabalarda boshqa talabalarni sinf ishlarini

kuzatish bilan o'zidagi kamchilik va yutuqlarini tahlil qilishini imkoniyatini ta'minlaydi.

XULOSA

Tasviriy san'at yo'nalishi talabalarini o'qitishda amaliy darslar ustaxonalarda mashg'ulotiga xos usti bosh talab qiladi. Bu esa ma'ruzalarda odatiy muhit mos kelmasigi mumkin. Dars jadvalidagi juftliklarning asosiy qismi talabning OTM ga kelgunga qadar o'tib bo'linadi. Baholash tizimda ham turli fanlarning xususiyatlaridan kelib chiqib joriy qilinadi. Tasviriy san'atda odatda baholash mexanizmi punktlarga bo'lingan holda emas, nisbiy baholash mexanizmi foydaliroq natijaga olib kelganligi uchun maqbul deb topilgan.

Bu mexanizmni amaliyotga joriy qilinishi talabalarda mutaxassislik fanlarini chuqur o'zlashtirish imkoniyati bo'lib xizmat qiladi. Bujarayonni ta'lim metodari bilan boyitish samarali natija keltiradi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 21 apreldagi PQ-4688- son qarori <https://www.lex.uz/>
2. Determination of the appropriation level in the collaborative work, a challenge in distance education focused on E-learning CB Ramirez, CEG Cardenas, GEC Moreno, PAM Pedreros Iberoamerican Workshop on Human-Computer Interaction, 128-142.
3. Mirzahamdorova, K. B., Erkinovna, A. N., & Jumadillaevich, S. R. (2021). USE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN FINE ARTS CLASSES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.
4. Mirzahamdorova, K. B., Erkinovna, A. N., & Jumadillaevich, S. R. (2021). USE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN FINE ARTS CLASSES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.
5. Sadikovna, S. G., Kurbonova, B., Akhmedova, N., & Sulaymanova, S. (2020). FUNDAMENTALS OF PROFESSIONALISM DEVELOPMENT ON THE EXAMPLE OF PRACTICAL EXERCISES ON FORMING THE SKILLS AND SKILLS OF FUTURE TEACHERS. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 17(6), 8894-8903.
6. Barchinoy, K., Sevarakhon, S., & Mukhammadkodir, Y. (2021). EFFECTIVE METHODS OF TEACHING FINE ARTS AND DRAWING AT SCHOOL.
7. Barchinoy, K. (2019). Problems of Improving Artistic Perception of Future Art Teachers. *Cross-Cultural Communication*, 15(4), 79-82.

-
8. Qurbonova, B. (2021). The history of visual art and it's importance in people life. *ACADEMICIA: AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL*, 11(2), 1558-1561.
 9. Kakharovna, A. M., Tadjimatovich, Y. M., Rakhmatovich, S. O., & Mirzahamdammovna, Q. B. (2021). Modern Approaches to the Teaching of Fine Arts. *Solid State Technology*, 64(2), 4250-4254.
 10. Nodirjon, M., Abdusalom, M., & Ozodbek, S. (2021). TECHNOLOGIES OF TEACHING FINE ARTS WITH MODERN METHODS.
 11. Zulfiya, B., Rakhmonali, S., & Murodjon, K. (2021). A BRIEF HISTORY OF THE DEVELOPMENT AND TEACHING OF DRAWING SCIENCE IN UZBEKISTAN.
 12. Nazokat, A., Ibrokhim, Y., & Makhpuzakhon, A. (2021). FACTORS OF DEVELOPMENT OF FINE ARTS.
 13. Nazokat, A. (2021). Means of Ensuring the Integrity of the Image and Writing in the Performance of Visual Advertising.